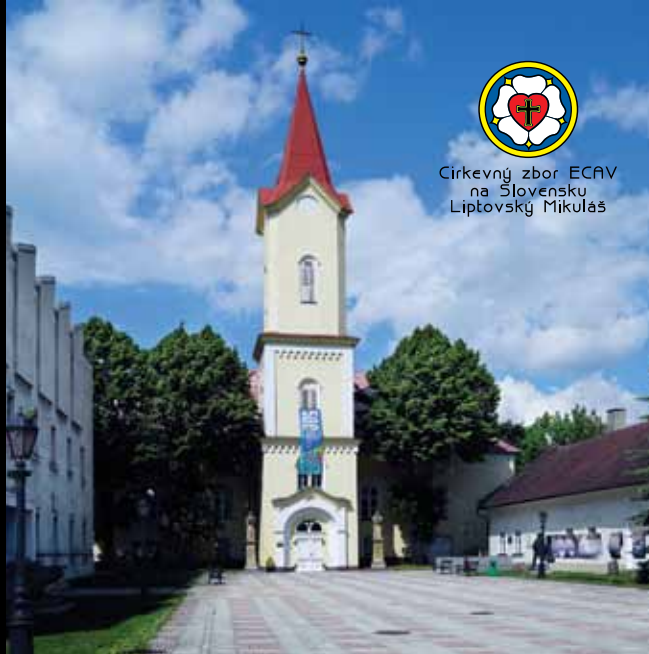

Reformačné myšlienky Martina Luthera sa na začiatku 16. storočia rozšírili aj na územie Liptova. Mikulášske obyvateľstvo oslovili natolko, že takmer celé prešlo k evanjelickému vierovyznaniu. Dokonca v Kostole sv. Mikuláša, patriacom katolíckej cirkvi, od polovice 16. storočia pôsobili len evanjelickí kazatelia; medzi nimi aj Juraj Tranovský, autor prvého evanjelického spevníka Cithara sanctorum. Keď sa kostol v roku 1680 navrátil katolíckej cirkvi, ďalších sto rokov dochádzali evanjelici na bohoslužby do 8 km vzdialeného kostola v Paludzi. Od roku 1785 má evanjelická obec vlastný kostol, ktorý si postavili veriaci v dnes už historickej časti mesta. Obnovili si svoj Vrbicko-svätomikulášsky zbor a venovali sa činorodej duchovnej práci, charite, školeniu aj kultúre. Ku kostolu postupne pribudla fara, evanjelická škola (dnes sídlo galérie), vydavateľstvo Transcius a cirkevný dom. Sformovala sa tu evanjelická štvrť, ktorá sa za pôsobenia M. M. Hodžu stala miestom dejiných udalostí, ako bolo založenie prvého celonárodného kultúrneho spolku Tatrin a zostavenie Žiadostí slovenského národa – prvého politického programu Slovákov. Keď tu r. 1922 vysvätili Juraja Janošku za prvého generálneho biskupa evanjelickej cirkvi, stal sa Mikuláš biskupským sídlom.

Slávnosti 300. výročia Cithary sanctorum v 1936 sa zúčastnil prezident Edvard Beneš a hostia z Dánska, Nemecka, Poľska, Juhoslávie. V popredí biskup Vladimír Cobrda, za ním dánsky kňaz, profesor Jörgensen v slávnostnom rúchu a biskup Samuel Osusky.

Vzácní hostia, účastníci osláv 300. výročia Cithary sanctorum vychádzajú z kostola, 1936.

Cirkevný zbor ECAV
na Slovensku
Liptovský Mikuláš

**SAKRÁLNE
PAMIATKY**
LIPTOVSKÉHO
MIKULÁŠA

Južná fasáda najstaršieho tolerančného kostola Liptova. Po stranách prístavanej veže so vstupným portálom stoja sochy v nadživotnej veľkosti od Ladislava Polláka, od roku 1950 pripomínajúce významných kazateľov Juraja Tranovského a Michala Miloslava Hodžu. Vľavo je Liptovská galéria (kedysi evanjelická škola), vpravo stará fara.

Sprístupnené pre verejnosť:

15. jún – 14. september

Po – Pi: 10.00–12.00, 13.00–17.00

Vstupné dobrovoľné.

Služby Božie: každú nedeľu o 9.00

Mimo letnej turistickej sezóny možnosť objednať vstup vopred na Farskom úrade

Tranovského ulica 6, Liptovský Mikuláš

Tel.: +421/44/552 21 46

www.ecavlm.sk

sprievodcovská služba / guide service
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

Námestie mieru 1
044/16 186, 552 24 18
www.mikulas.travel

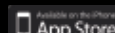
1. 7. – 14. 9.:
Po-Pi: 9.00–18.00, So-Ne: 9.00–17.00
15. 9. – 30. 6.: Po-So: 9.00–17.00

**AUDIOSPRIEVODCA
v evanjelickom kostole**

Nájdete po stiahnutí v turistickej aplikácii **Liptovský Mikuláš**

www.mikulas.sk/turisticka-aplikacia

v evanjelickom kostole

Vydalo: INFORMAČNÉ CENTRUM mesta Liptovský Mikuláš, Mesto Liptovský Mikuláš, Cirkevný zbor ECAV Liptovský Mikuláš, OCR REGION LIPTOV, 2018. Fotografie: archívy ICM LM a Cirkevného zboru ECAV LM. Grafický dizajn: © Štúdio HARMONY s.r.o. Banská Bystrica, www.studioharmony.sk.

sprievodcovská služba / guide service
LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

**EVANJELICKÝ
KOSTOL**

Tranovského ulica 12
Liptovský Mikuláš
www.ecavlm.sk

LIPTOV
TREBA ZAŽIŤ

Postavenie evanjelického kostola v Liptovskom Mikuláši umožnil Tolerančný patent Jozefa II. z roku 1781, na základe ktorého si už aj protestanti smeli stavať murované kostoly, aj keď mimo námestia, bez veže a zvonov. Na jeho vybudovaní sa v rokoch 1783-85 podieľali evanjelici z 13 liptovských obcí. Jednoduchá klasicistická stavba bez veže slúžila veriacim už takmer sto rokov, keď mesto zasiahol ničivý požiar a poškodil faru aj podkrovia chrámu. Počas obnovy steny kostola nadmurovali a k jeho južnej stene pristavali mohutnú vežu s dôstojným vstupom do chrámu. Trojlodový zaklenutý priestor má nad bočnými loďami rozsiahle empory – chóry, vďaka ktorým patrí mikulášsky kostol s 1700 miestami na sedenie k najväčším evanjelickým kostolom na Slovensku. Interiéru s klasicistickou kazateľnicou dominuje veľký neskorobarokový stĺpový oltár s nadstavcom a bočnými úponkovými „ušami“, ktoré uzatvárajú spodný diel do tvaru kruhu. Vzácný organ na západnej empore pochádza z roku 1892.

2a Združený manželský erb rodín Okoličaniovcov a Smrečaniovcov, ktorí oltár do kostola darovali v roku 1806.

9 Výstava bohoslužobných textílií a predmetov v starej evanjelickej fare sprístupňuje také unikáty, ako je ručník ku kalichu, vyšívaný v roku 1693, historické oltárne rúcha, či vzácne výtlačky Cithary sanctorum. Prvé vydanie z roku 1636 obsahovalo 412 duchovných piesní; ich počet neskôr stúpol až na 1300.

- 1** Kazateľnicu daroval do kostola v roku 1806 liptovský župan Emerich Pongrácz s manželkou. Ich rodové erby zdobia striešku kazateľnice.
- 2** Neskorobarokový oltár (v. 6,5 m) bohato zdobený drevorezbou so zlatenými prvkami. Po stranách obrazu Ukrižovaného Krista sú sochy evanjelistov Matúša a Jána, nad erbom donátora (2a) je postava archanjela Michala s diablom pod nohami a symbol Božieho oka.
- 3** Mramorová krstiteľnica z roku 1935 s medeným poklopom.
- 4** Pamätné tabule venované Jurajovi Janoškovi, M. M. Hodžovi, Jurajovi Tranovskému, Vladimírovi Kunovi a 500. výročiu reformácie.
- 5** Pôvodné krištáľové lustre s masívnou mosadznou konštrukciou príliš zaťažujúce klenbu nahradili nové zo slovenského krištáľu.
- 6** Empory nad bočnými loďami a na západnej strane (chór).
- 7** Pristavaná veža s tromi zvonmi a vstupným portálom.
- 8** Pieskovcové sochy Juraja Tranovského a M. M. Hodžu.
- 9** Stará fara s expozíciou Tatrín a Žiadostí slovenského národa.

Fotografia z roku 1935.

